

CONFERINȚA NAȚIONALĂ ”DIDACTICA MATEMATICII”,
SATU MARE, 13 MAI 2023

Dorel I. DUCA

Sâmbătă, 13 mai 2023 a avut loc la Colegiul Național ”Mihai Eminescu” Satu Mare, a XXXVII-a ediție a Conferinței Naționale ”Didactica Matematicii”. Este pentru prima oară când județul Satu Mare este gazdă a unei conferințe naționale ”Didactica Matematicii”.

A XXXVII-a ediție a Conferinței Naționale ”Didactica Matematicii” a fost organizată de Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Facultatea de Matematică și Informatică, Inspectoratul Școlar Județean Satu Mare, Societatea de Științe Matematice, filialele Satu Mare și Cluj, Colegiul Național ”Mihai Eminescu” Satu Mare, Instituția Prefectului Județului Satu Mare, Consiliul Județean Satu Mare, Primăria Municipiului Satu Mare, Centrul Cultural ”G.M. Zamfirescu” Satu Mare.

Deschiderea festivă a conferinței a început la ora 9:30 și a avut loc în Sala Mare de ședințe a Instituției Prefectului județului Satu Mare, str. Alexandru Ioan Cuza, nr.11.

Au adresat salutări de bun venit și urări de succes lucrărilor conferinței: prof. dr. Natalia Boloș (directorul Colegiului Național „Mihai Eminescu” Satu Mare), prof. Anișoara Boitor (inspector școlar general al Inspectoratului Școlar Județean Satu Mare), dr. Radu Roca (prefectul județului Satu Mare), Csaba Pataki (președintele Consiliului Județean Satu Mare), Adelin Cristian Ghiarfaș (viceprimar al municipiului Satu Mare), conf. dr. Cristian-Marius Litan (prorector al Universității „Babeș-Bolyai”), prof. dr. Doina Muntean (inspector școlar de specialitate, Inspectoratul Școlar Județean Satu Mare), prof. Rita Sabou (inspector școlar de specialitate, Inspectoratul Școlar Județean Satu Mare), prof. dr. Ovidiu T. Pop (profesor pensionar al Colegiului Național ”Mihai Eminescu” Satu Mare), prof. dr. Petru Braica (președintele Filialei Satu Mare a S.S.M.R.).

Lucrările Conferinței Naționale ”Didactica Matematicii” au fost deschise de prof. univ. emerit dr. Dorel I. Duca, președintele comitetului de organizare, prin următorul cuvânt: https://www.facebook.com/mateimuresan429/posts/-140834345642902/?vh=e&extid=MSG-UNK-UNK-UNK-AN_GK0T-GK1C&device_id=6a96b988-fcf4-4275-abbc-f328c484ecca&paipv=0&eav=AfaDka755Gp7QFLzToZe9Fmt2x4orI4eACWQwbD_ujW0a3-syQfeHnaJ15xVY8-C20&rdr

„Trăim într-o societate care știe foarte bine să critice, să pedepsească și să nu treacă cu vederea greșelile celorlalți. În această societate școala este privită de mulți ca o clădire cu clase, unde, în bănci, elevii stau și ascultă explicațiile profesorului aşezat pe scaunul de la catedră și care, din când în când, dă lucrări de control.

Mulți din această societate, chiar prea mulți, uită că școala este o clădire în care sunt suflete, că școala este punctul central spre care vin și din care pleacă zilnic zeci, sute, poate mii de suflete: elevi – sufletele care urmează să fie modelate, cadre didactice – sufletele care ar trebui să modeleze suflete, personal auxiliar – sufletele care ne ajută -, părinți, bunici ... - sufletele care au dat naștere la suflete și care așteaptă ca sufletul adus la modelat să ajungă geniu. Omul a fost creat să fie sfânt și își dorește să fie geniu, trăgând de sine și fortând mâna celui de sus, cel care ne cheamă să fim onești și sinceri cu puterile și nevoile noastre. El ne învață că sursa fericirilor este înfruntarea imposibilului – așa cum apare el la prima vedere.

A fi profesor este oare o meserie ca oricare alta? Nu! Si aceasta pentru că un profesor nu lucrează cu lemn, metal, materiale de construcții, textile,... el lucrează cu suflete! A fi dascăl este cu mult mai mult, este o vocație, un dar care se asează frumos pe calitățile umane ale unei persoane, înseamnă a fi empathic, cald, bun, generos, întotdeauna pregătit cu o vorbă bună și cu întrebarea „Cu ce te pot ajuta?”, la purtător.

„Meseria de profesor este o mare și frumoasă profesiune care nu seamănă cu nicio alta, o meserie care nu se părăsește seara, odată cu hainele de lucru. O meserie aspră și plăcută, umilă și mândră, exigentă și liberă, o meserie în care mediocritatea nu este permisă, unde pregătirea excepțională este abia satisfăcătoare, o meserie care epuizează și înviorează, ingrată și plină de farmec.” scria autorul Mizerabililor - Victor Hugo.

„Omul trebuie format dacă vrea să devină om.” – spunea Comenius -, și tot el spunea că “Natura ne aseamănă, educația ne deosebește.” Da, educația ne deosebește, dar recunoaște cineva că nu este educat? Fiecare privește educația din punctul lui de vedere: se crede educat și cel care își aruncă biletul de tramvai în coșul de gunoi dar și cel care îl aruncă pe jos, se crede educat și cel care bea bere în locul amenajat pentru a bea bere dar și cel care bea bere în public și apoi aruncă sticla pe jos, se crede educat și cel care vorbește decent dar și cel care înjură ...

Aici, oamenii de știință au multe de asumat, multe de învățat, multe de înțeles. După un curs de formare de 2-3 săptămâni, poți să-ți iei un certificat care îți dă dreptul să fi formator de opinie. Si dacă ne gândim că în anii pitagorieni învățai să taci 2-3 ani, aici după 2-3 săptămâni, devii un foarte bun vorbitor în care îi înveți pe alții nu ceea ce știi, nu ceea ce ai experimentat ci cuvinte frumoase care, pe undeva, duc oamenii în derizoriu.

Azi, lupta dintre bine și rău, între lumină și întuneric e mai mare ca oricând. Fiecare înțelege cum poate și cât poate. Nu doresc excluderea unor oameni, dar o mică decentă, o minimă smerenie ar trebui să o avem fiecare; smerenie înseamnând aici să-ți ști locul tău.

Ne interesează diplomele, ne interesează gradele, dar la timpul lor, adică la posedarea cunoștințelor teoretice și practice pentru a le merita, la cunoașterea legăturilor dintre teorie și practică și dintre practică și teorie. Forța cuvântului

constă în identificare cuvântului cu fapta! De prea multe ori confundăm opinia cu adevărul! Să-ți faci profesionist treaba e un act de smerenie.

Fiecare dintre noi plecăm în viață cu înțelepciunea din casa părintescă – cu subliniere sau cu ghilimele. Școala este chemată să continue această înțelepciune părintescă, sau să o schimbe, dacă se mai poate, acolo unde înainte am spus că e nevoie de ghilimele. Am spus “dacă se mai poate” pentru că sunt cazuri când concepțiile despre viață ale elevilor și părinților sunt diametral opuse de cele ale școlii. Si atunci ce e de făcut?

„Educația nu este răspunsul la întrebare. Educația este calea spre răspunsul la toate întrebările.” spunea William Allin. Dar cine trebuie să facă această educație?: familia, școala, biserică, cu toții, în orice loc și în orice situație...

Am spus toate acestea pentru că ideea centrării învățământului pe elev, și trecerea profesorului pe un plan secundar, mie mi se pare exagerată. Cei mai buni profesori sunt cei care te învață încotro să te uiți, dar nu îți spun și ce să vezi. Legile lui Spiru Haret – trei la număr - au făcut din profesori apostoli, un lucru extraordinar! De ce vrem să le luăm apostolatul? Fără apostoli, creștinismul nu ar fi existat!

Si mai este ceva esențial; cu o floare nu se face primăvara. E nevoie de multe buchete! Așa și aici nu un singur profesor-floare rezolvă problemele dificile – deși profesorul-floare este foarte important -, ci e nevoie de un buchet mare, câte odată de toate florile din curtea școlii și chiar ale inspectoratului și ministerului ...

Vă îndemn să fiți, pentru elevii voștri profesorii pe care ați dorit să îi aveți atunci când erați elevi, iar pentru profesorii voștri elevii pe care doriți să îi aveți! „Nu întreba ce poate face țara pentru tine, ci întreabă ce poți face tu pentru ea.” – spunea poetul și filosoful libanez de geniu Khalil Gibran (citat atribuit de multi președintelui J.F. Kennedy).

Prezentați discipolilor voștri o matematică umană, accesibilă, pe înțelesul lor, o matematică practică. Fiți buni în ceea ce faceți! Fiți cei mai buni! Fiți puternici și deschiși spre nou!

Matematica nu schimbă lumea în mod direct; nici o materie din planul de învățământ nu schimbă lumea în mod direct. Dar matematica, la fel ca celelalte discipline, poate prezenta acea față a lumii care îi poate schimba pe oameni. Lor le va reveni apoi misiunea de a schimba lumea!

Mulțumesc că mi-ați oferit timpul dvs și deci vă rămân dator!”

In plenul conferinței s-au prezentat trei comunicări deosebit de interesante:

1. Prof. univ. dr. Cristian-Marius LITAN: *Modele matematice de vot asupra sistemelor de taxare*;

2. Conf. univ. dr. Camelia ȘERBAN: *Aspecte didactice privind căutarea binară de-a lungul a trei arii curiculare*;

3. Prof. psihopedagog Adina ROȘCA, expert în educație: *Platforma Digitaliada - susținem educația digitală și încurajăm folosirea la clasă a metodelor de lucru alternative*. Apoi, cu toții, ne-am deplasat la Colegiul Național ”Mihai Eminescu”, unde sălile de clasă foarte frumos amenajate ne așteptau pentru a

ne prezenta comunicările. Când am ajuns în fața colegiului, prof. dr. Ovidiu T. Pop ne-a prezentat plăcile comemorative de pe zidul școlii; apoi am făcut o fotografie de grup. În clădirea colegiului, prof. dr. Ovidiu T. Pop și prof. Nicoleta Cherecheș, ne-au prezentat: biblioteca „Petru Bran”, capela, laboratorul de robotică, muzeul eminescienilor, busturile lui Mihai Eminescu, Petru Bran și Vasile Lucaciu, sala festivă.

Într-o atmosferă cu totul deosebită, ne-am împărțit pe secțiunile: algebră (9 comunicări), analiză (14 comunicări), geometrie (11 comunicări), astronomie (3 lucrări), metodică - împărțită pe 5 grupe - ($13+16+8+11+14=62$ comunicări).

O parte din lucrările prezentate la Conferință, după ce vor obține referatele de acceptare, vor fi publicate în revista *"Didactica Mathematica"*.

Masa ce a urmat a dat o intimitate aparte atmosferei create. Ne-am adus cu toții aminte de edițiile anterioare ale Didacticii, de momentele frumoase petrecute împreună în sălile de curs, de seminarii sau la concursurile și olimpiadele elevilor, ori în vacanțe. Un moment cu totul aparte a fost momentul muzical susținut de prof. dr. Petru Braica, un foarte bun mânuitor al acordeonului.

Pentru minunatele momente oferite tuturor participanților Conferinței Naționale *"Didactica Matematicii"* - Satu Mare, 13 mai 2023, aducem sincere mulțumiri conducerii Colegiului Național "Mihai Eminescu" Satu Mare - director prof. dr. Natalia Boloș, colegilor noștrii prof. dr. Ovidiu T. Pop, prof. dr. Petru Braica, prof. Horea Jurge -, precum și tuturor cadrelor didactice care și-au adus din plin aportul la reușita acestui eveniment de mare anvergură. Pentru susținerea instituțională, mulțumim prof. Anișoara Boitor (inspector școlar general al Inspectoratului Școlar Județean Satu Mare), dr. Radu Roca (prefectul județului Satu Mare), Csaba Pataki (președintele Consiliului Județean Satu Mare), Adelin Cristian Ghiarfaș (viceprimar al municipiului Satu Mare), conf. dr. Cristian-Marius Litan (proreector al Universității

„Babeş-Bolyai”), prof. dr. Doina Muntean (inspector școlar de specialitate, Inspectoratul Școlar Județean Satu Mare), prof. Rita Sabou (inspector școlar de specialitate, Inspectoratul Școlar Județean Satu Mare).

*Facultatea de Matematică și Informatică,
Universitatea "Babeş-Bolyai", Cluj-Napoca
e-mail: dorelduca@yahoo.com*